

Ondersteuningsplan OBS de Arcade 2018-2023

Werken in warmte en waardering

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. De ondersteuningsstructuur van OBS De Arcade.	4
2. Grenzen aan ondersteuning	10
3. Administratie van de zorg	11
4. Leer en hulpmiddelen.	14
5. De sociale kaart	15
6. Relevante documenten:	17

Inleiding.

OBS De Arcade is een openbare basisschool die valt onder de stichting PROOLEiden. De school is gelegen in de wijk Roomburg. In het schooljaar 2018-2019 telt OBS De Arcade ongeveer 345 leerlingen die verdeeld zijn over 15 groepen in twee naast elkaar gelegen gebouwen.

Volgens de prognose zal in de loop van de komende jaren het aantal leerlingen gaan dalen. Omdat dit verloop uit fases bestaat, wordt in dit ondersteuningsplan uitgegaan van hoe de school nu de één zorgroute vormgeeft. De uitgangspunten voor een goede ondersteuningsstructuur worden aangegeven. De uitvoering staat ook in dit ondersteuningsplan beschreven.

OBS De Arcade heeft in de organisatie en uitvoering van de zorg te maken met de richtlijnen van het ministerie van OCW, PROOLEiden, maar ook met het Samenwerkingsverband Primair Passend Onderwijs regio Leiden (PPO) waarbinnen de school participeert.

In dit ondersteuningsplan worden de grenzen/mogelijkheden niet beschreven. Hiervoor verwijzen wij naar het School Ondersteunings Profiel (SOP).

1. De ondersteuningsstructuur van OBS De Arcade.

De visie op onderwijs, en daardoor ook de visie op de ondersteuningsstructuur, van de school is in ontwikkeling, de weg richting kindgericht onderwijs is ingeslagen. Het uitwerken hiervan heeft de komende jaren prioriteit en zal invloed hebben op de ontwikkeling van de ondersteuning van leerlingen op school. De ondersteuningsstructuur zal meeveranderen in dit proces. Voordat het proces van ondersteuning start, is het volgens het samenwerkingsverband regio Leiden van belang dat onze school in visie en handelen aan een aantal basisvoorwaarden voldoet om goed onderwijs te kunnen bieden aan alle leerlingen.

Basisvoorwaarde 1 – Handelingsgericht werken.

Handelingsgericht werken (HGW) heeft als doel de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding voor alle leerlingen te verbeteren. De theorie vertelt dat HGW bestaat uit zeven uitgangspunten, te weten:

1. Onderwijsbehoeften staan centraal;

Onderwijsbehoeften zijn te formuleren voor een groep, subgroep of individuele leerling: wat heeft deze leerling (hebben deze leerlingen) nodig om een bepaald doel te behalen? Deze vraag beantwoorden we in twee stappen.

Stap 1: Vanuit wat een leerling al kan formuleren we een doel: wat willen we de komende periode met deze leerling bereiken, zoals 'meer zelfsturing bij de taakaanpak' of 'binnen 10 seconden drie aftreksommen onder de 10 beantwoorden'.

Stap 2: Wat heeft deze leerling nodig om dit doel te bereiken? Het antwoord op deze vraag concretiseren we met hulpzinnen. We geven hiervan enkele voorbeelden.

Deze leerling heeft...

- instructie nodig...
- opdrachten nodig...
- activiteiten nodig...
- feedback nodig...
- klasgenootjes nodig....

Niet alle hulpzinnen zijn altijd van toepassing. Soms is maar één hulpzin van toepassing, soms meerdere. Hoe meer hulpzinnen, hoe meer extra begeleiding nodig is. De hulpzinnen beschrijven de gewenste hulp. Daarna gaan we na hoe en of deze haalbaar is te maken: in de groep, in een subgroepje en/of via een individuele aanpak.

2. Het gaat om afstemming en wisselwerking;

Een kind leert niet in isolement. Daarom gaat het bij HGW altijd om dit kind in deze school, in deze groep, bij deze leraar, van deze ouders. Kinderen verschillen, maar scholen, groepen en leraren verschillen ook. De pedagogische, didactische en organisatorische aanpak van de leraar, de sfeer in de groep, de ondersteuning op school (zoals die van de r'ter) en vanuit thuis doen er alle toe. Hoe beter deze zijn afgestemd op de onderwijsbehoeften van het kind des te beter het zich kan ontwikkelen.

3. De leerkracht doet ertoe;

De leraar levert een cruciale bijdrage aan een positieve ontwikkeling van zijn leerlingen. Scholen dragen voor 20% bij aan de leerresultaten van hun leerlingen, 80% wordt bepaald door kenmerken van de leerling en diens thuissituatie. Binnen die 20% heeft de school voor een derde en de leraar voor twee derde effect op de leerling (Marzano, 2007).

In die zin kunnen we stellen: de leraar doet ertoe. Hij is de spil in passend of effectief adaptief onderwijs. Binnen de school is hij de belangrijkste factor die invloed heeft op een leerling. Hij heeft

de leerling vele uren in zijn klas, formuleert doelen, geeft de leerling instructie, begeleiding en feedback.

4. Positieve aspecten zijn van groot belang;

Bij het stellen van doelen, om een goed plan van aanpak te maken, gaan wij uit van krachten van betrokkenen, zoals talenten, kwaliteiten, interesses en succesvolle aanpakken. Ook kijken we naar situaties waarin het probleemgedrag zich niet voordoet ('uitzonderingen'): in welke situaties zien we het gewenste doelgedrag? Wanneer gaat/lukt het wel? Wanneer kan het kind bijvoorbeeld wel zelfstandig werken, een rekenopdracht goed maken of samenspelen zonder conflicten? Er wordt in mogelijkheden gedacht.

5. We werken constructief samen;

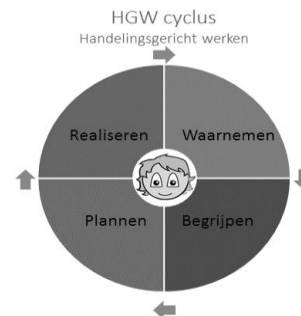
Constructieve communicatie tussen school en ouders is effectief. Het verbetert het welzijn, de werkhouding, het sociaal-emotioneel functioneren en de schoolprestaties van leerlingen. Samenwerking met alle betrokkenen is dus noodzakelijk. Samen analyseren wij de situatie, formuleren we doelen en onderwijs- en ondersteuningsbehoeften, concretiseren we haalbare oplossingen en maken we afspraken.

6. Het handelen is doelgericht;

We werken doelgericht: waar willen we naartoe en wat hebben we daarvoor nodig? Ze zijn de eerste stap bij het formuleren van onderwijsbehoeften. Ambitieuze doelen en adequate feedback zijn belangrijke kenmerken van effectief adaptief onderwijs (Marzano, 2007). Daarom hanteren we concrete korte- en langetermijndoelen voor leren en gedrag. We evalueren deze in een cyclus van planmatig handelen. Ambitieuze doelen gelden voor alle leerlingen, dus ook voor de leerlingen die extra instructie en begeleiding nodig hebben.

7. De werkwijze is systematisch en transparant.

Het HGW traject op onze school verloopt systematisch waarin de fasen van HGW zijn verwerkt. Hieronder staat het proces van HGW op groeps- en schoolniveau beschreven.

Maand	Doel	Activiteit	Groep	Middelen	Betrokkenen
Augustus	Waarnemen van het groepsniveau. Doelen stellen voor de groep op het gebied van opbrengsten en groepsklimaat. Keuzes bepalen in aanbod en aanpak voor het eerste helft van het schooljaar.	Focusgesprekken	Groep 4 t/m 8	Trendanalyses ESIS. Observaties leerkracht.	Intern begeleider en leerkracht.
September	Bespreken van leerlingen met extra onderwijsbehoeften. De HGW cyclus wordt gestart. (zie afbeelding)	Leerling bespreking	Groep 4 t/m 8	Groepoverzicht en leerlingvolgsysteem. Observaties van de leerkracht.	Leerkrachten brengen leerling in tijdens de leerlingbespreking met de intern begeleider n.a.v. Een hulpvraag.
September	Onderzoeksfase m.b.t. de hulpvraag van de leerkracht.	Geplande en doelgerichte observaties n.a.v. hulpvraag van de leerkracht.	Groep 4 t/m 8	Observatieverslag en/of tijdsteekproef en nagesprek met de leerkracht.	Intern begeleider observeert en plant nagesprek met de leerkracht.

Oktober	Bespreken van leerlingen met extra onderwijsbehoeften. De HGW cyclus wordt gestart. (zie afbeelding)	Leerling bespreking	Groep 1 t/m 3	Format leerlingbespreking	Leerkrachten brengen leerling in tijdens de leerlingbespreking met de intern begeleider n.a.v. Een hulpvraag.
November	Onderzoeksfase m.b.t. de hulpvraag van de leerkracht.	Geplande en doelgerichte observaties n.a.v. hulpvraag van de leerkracht.	Groep 1 t/m 3	Observatieverslag en/of tijdsteekproef en nagesprek met de leerkracht.	Intern begeleider observeert en plant nagesprek met de leerkracht.
November	Bespreken van leerlingen met extra onderwijsbehoeften. Tussenevaluatie HGW cyclus.	Leerlingbespreking	Groep 4 t/m 8	Groepsoverzicht en leerlingvolgsysteem. Observaties van de leerkracht en de intern begeleider.	Intern begeleider en leerkracht.
November	Signaleren en benoemen van leerlingen met extra onderwijsbehoeften.	Groepsbespreking	Groep 1 t/m 3	Format groepsbespreking	Intern begeleider en leerkracht.
Januari	Checken van de streefdoelen op schoolniveau v.w.b. de opbrengsten.	MT overleg.	-	Het opbrengstenkatern.	Het managementteam
Maart	Kwaliteitsverbetering van het onderwijs. <ul style="list-style-type: none"> • Doen we de goede dingen? • Doen we die dingen ook goed? • Hoe weten we dat? • Vinden anderen dat ook? • Wat doen we met die wetenschap? 	Teamtime meeting opbrengsten n.a.v. het opbrengstenkatern.	Hele team	Het opbrengstenkatern.	Directie, intern begeleiders en de leerkrachten. De intern begeleiders hebben de verantwoordelijkheid over de voorbereiding en het leiden van de teammeeting.
Maart	Bespreken van leerlingen met extra onderwijsbehoeften. Tussenevaluatie HGW cyclus.	Leerlingbespreking	Groep 1 t/m 8	Groepsoverzicht en inschrijfformulier. (groep 1 t/m 3) Groepsoverzicht en leerlingvolgsysteem. Observaties van de leerkracht en de intern begeleider. (groep 4 t/m 8)	Intern begeleider en leerkracht.
Maart	Evalueren n.a.v. het eerste focusgesprek. Waarnemen van het groepsniveau. Doelen stellen voor de groep op het gebied van opbrengsten en groepsklimaat, keuzes bepalen in aanbod en aanpak voor de tweede helft van het schooljaar.	Focusgesprekken	Groep 3 t/m 8	Trendanalyses esis. Observaties leerkracht en intern begeleider.	Intern begeleider en leerkracht.
Maart	Signaleren en benoemen van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften	Groepsbespreking	Groep 1/2	Format groepsbespreking	Intern begeleider en leerkracht.
Maart	Onderzoeksfase m.b.t. de hulpvraag van de leerkracht.	Geplande en doelgerichte observaties n.a.v.	Groep 1/2	Observatieverslag en/of tijdsteekproef	Intern begeleider observeert en plant

		hulpvraag van de leerkracht.		en nagesprek met de leerkracht.	nagesprek met de leerkracht.
Juni	Bespreken van leerlingen met extra onderwijsbehoeften. Eindevaluatie HGW cyclus.	Leerlingbespreking	Groep 1 t/m 8	Groepsoverzicht en leerlingvolgsysteem. Observaties van de leerkracht en de intern begeleider.	Intern begeleider en leerkracht.
Juli/augustus	Leerkracht(en) leert nieuwe groep kennen	Overdracht naar de nieuwe leerkracht	Groep 1 t/m 8	Groepsoverzicht. (groep 3 t/m 8) Overdrachtsformulier (groep 1&2)	Leerkrachten en voor een aantal leerlingen is de intern begeleider aanwezig.

Gedurende het schooljaar stromen er leerlingen vanuit de peuterspeelzaal en het kinderdagverblijf in. Binnen de samenwerking wordt er een overdracht gedaan d.m.v. een overdrachtsformulier. Bij bijzonderheden wordt er een warme overdracht, tussen de verschillende partijen, georganiseerd. De afspraken rondom de overgang van PO naar VO zijn opgenomen in het protocol PO-VO.

Basisvoorwaarde 2 – Werken volgens het inspectiekader/basisarrangement.

De inspectie van het onderwijs geeft aan dat wanneer een school of opleiding bij een onderzoek aan de wettelijke eisen voor basiskwaliteit voldoet, dan krijgt de school het oordeel 'voldoende'. De basiskwaliteit van OBS De Arcade is voldoende. De middelen voor het basisarrangement wordt vanuit het samenwerkingsverband door het bestuur van de stichting PROOLEiden verdeeld onder de scholen. Deze middelen worden opgenomen in de jaarbegroting van de school.

Basisvoorwaarde 3 – Goede leerkrachten.

Basisvoorwaarde 4 – Een goede/gekwalificeerde interne begeleider.

Route van extra ondersteuningstoewijzing.

De route van extra ondersteuningstoewijzing geeft aan welke stappen er worden gezet in het proces van de ondersteuning van sommige leerlingen. Niet elke stap in onderstaande route is voorwaardelijk voor de volgende. Een flexibele werkwijze die passend is bij de situatie en die aansluit bij wat de leerling nodig heeft, staat voorop.

Stap 1 – Signalering door de leerkracht en/of ouders.

De route start met de signalering door de leerkracht en/of de ouders dat de ontwikkeling van een leerling stagneert. Op dat moment start de route van ondersteuningstoewijzing, op basis van handelingsgericht werken in de klas. Uiteraard betreft een leerkracht (indien deze degene is die signaleert) op dit moment ook de ouders van de betreffende leerling bij het proces. Leerkracht en ouders werken constructief samen om een oplossing te vinden.

Stap 2 – In gesprek met de intern begeleider.

Op het moment dat de leerkracht een hulpvraag heeft, gaat zij in gesprek met de intern begeleider van de school. De intern begeleider heeft de rol van trajectbegeleider en regievoerder in het arrangeerproces. Het proces dat start indien de intern begeleider wordt ingeschakeld bestaat uit de volgende fases:

- Signaleringsfase (verzamelen van relevante informatie)
- Intakefase (hulpvraag concretiseren / klachtenanalyse opstellen)
- Strategiefase (welle beslissingen moeten we nemen, hebben we onderzoek nodig)
- Onderzoeksfase (wat zijn de antwoorden op de onderzoeksvragen)
- Integratie- en aanbevelingsfase (hoe vertalen we adviezen van het onderzoek naar doelen)
- Adviesfase (afspraken maken, wat gaan we nu doen, evalueren van het proces)

Stap 3 – Inschakelen van expertise.

Wanneer zowel de intern begeleider, de leerkracht en/of ouders behoefte hebben aan meer expertise is een overleg met de adviseur passend onderwijs, d.m.v. een expertteam aanvraag, de volgende stap. Vanuit het expertteam kan ook expertise uit één van de vier clusters betrokken worden. Deze worden benoemd in hoofdstuk 4.

Stap 4 – Ondersteuningsteam.

Wanneer na ondersteuning vanuit het expertteam blijkt dat de school handelingsverlegen is, roept de interne begeleider, met toestemming van ouders, de hulp van het ondersteuningsteam in. Het ondersteuningsteam adviseert op de route om te komen tot een arrangement dat past bij de ondersteuningsbehoeften van de leerling. Pas op het moment dat een arrangement daadwerkelijk vormgegeven en vastgesteld is, kan er worden over gegaan tot een overlegsituatie. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling een overleg met het ondersteuningsteam als voorwaarde te stellen voor het inroepen van hulp. Wel zal rekening moeten worden gehouden met de wettelijke verplichting tot het betrekken van een deskundigenadvies voorafgaand aan een verwijzing. De vervolgstap is afhankelijk van welk soort arrangement uit het ondersteuningsteam komt: meer of andere hulp binnen de basisondersteuning van de school of meer of andere hulp binnen de basisondersteuning met behulp van de het expertiseteam (stap 5) of verwijzing naar het gespecialiseerd onderwijs (stap 6). Doordat met de betrokkenheid van de onderwijs- en gezinsspecialist wordt voldaan aan de wettelijke verplichting tot een deskundigenadvies hoeft er niet een aanvullend, inhoudelijk oordeel geveld te worden over het voorgenomen arrangement. Bij het ondersteuningsteam zijn naast de ouders, de leerkracht en intern begeleider de volgende personen aanwezig:

- de directeur van de school. Deze is eindverantwoordelijk voor het arrangeerproces;
- de adviseur passend onderwijs. Deze werkt voor het samenwerkingsverband en kent de onderwijsondersteuningsmogelijkheden binnen het samenwerkingsverband. Deze heeft de expertise in huis om tijdig voor gespecialiseerde ondersteuningsvragen het team uit te breiden met de juiste specialisten. De rol is die van wegwijzer en architect: zij ondersteunt de school bij het vormgeven en vinden van het juiste arrangement. De eventueel daarbij benodigde onderzoeken kunnen op een de volgende manieren worden gearrangeerd en bekostigd:
 - bij een intelligentie-onderzoek wordt dit uitgevoerd, wanneer ouders hiermee instemmen, vanuit de schoolbegeleidingsmiddelen van de school;
 - ouders hebben de mogelijkheid om zelf een intelligentie onderzoek te arrangeren. Dit kan via een verwijzing door de huisarts of door een externe partij te vragen en het zelf te bekostigen;
 - bij een breed gedragsonderzoek, waar een intelligentie onderzoek een onderdeel van kan zijn, wordt de toeleiding geschreven door het JGT of wordt door ouders een verwijzing gevraagd via de huisarts;
- de onderwijsspecialist. Deze denkt mee bij complexe leerlingdossiers, over HGW in dit traject en de evaluatie daarvan en over de driehoek kind, ouder en school. De onderwijsspecialist adviseert o.a. over:
 - HGW van de school;
 - complexe problematiek van de leerling
 - gespreksvoering in OT
 - overgang BAO – BAO
 - overgang, duur, zwaarte BAO – S(B)O
 - overgang BAO - VO
 - vorm van SO en afspraken terugplaatsing

De onderwijsspecialist is gerechtigd om toestemming te geven voor een overgang van BAO - S(B)O en de duur van de plaatsing op het S(B)O.

- het jeugd en gezinsteam. Deze is de gelijke van de onderwijsspecialist, maar dan voor de jeugd- en gezinskant (opvoeding). Hij geeft consultatie en advies, schrijft toelidingen, denkt mee en versterkt professionals in het onderwijs. Hij weet 'de weg' in de opvoed- en opgroeiondersteuning en staat in nauw contact met het achterveld van aanbieders.
- indien nodig externe partijen. Hierbij kan gedacht worden aan de logopedist, schoolarts, schoolverpleegkundige, fysiotherapeut, leden van het expertteam etc.

Stap 5a – Arrangement in de basisondersteuning.

Van het budget dat de school voor basisondersteuning beschikbaar heeft worden er binnen de kaders van het schoolondersteuningsprofiel arrangementen georganiseerd.

Stap 5b – Ontwikkelingsperspectief.

De leerkracht stelt samen met de intern begeleider een ontwikkelingsperspectief of een handelingsplan op als daar gezien de ontwikkeling reden toe is. Het uitgangspunt is: eerst intensiveren (intensievere begeleiding), dan compenseren (hulpmiddelen aanbieden), dan dispensereren (eindoelen bijstellen).

Stap 5c – Bezwaar.

Indien ouders en school het structureel niet eens zijn over de te organiseren ondersteuning voor een leerling is het mogelijk om bij het samenwerkingsverband bezwaar aan te tekenen. Hiertoe organiseert het samenwerkingsverband een adviescommissie voor bezwaarschriften.

Stap 6a – Gesprek met voorgenomen school voor gespecialiseerd onderwijs.

Op het moment dat duidelijk is dat aan de ondersteuningsbehoefte van een leerling het best tegemoet kan worden gekomen in het gespecialiseerd onderwijs, wordt in eerste instantie een deskundige van de betreffende (voorgenomen) school voor gespecialiseerd onderwijs uitgenodigd tijdens een ondersteuningsteam. Met deze deskundige worden samen met de ouders de mogelijkheden op de school doorgesproken in termen van duur en intensiviteit van het arrangement. Daarbij komt aan de orde op welke wijze de school, met haar specifieke expertise, invulling kan geven aan het benodigde arrangement. Ten slotte wordt uitgebreid stilgestaan bij de mogelijkheid om binnen een bepaalde termijn de leerling terug te plaatsen in het regulier onderwijs.

Stap 6b – Afgeven toelaatbaarheidsverklaring.

Als stap 6a is afgerond wordt de toelaatbaarheidsverklaring aangevraagd. Degene die deze verklaring afgeeft toetst alleen procedureel of alle stappen tot aan stap 6b via de afgesproken procedure zijn doorlopen.

Stap 7 – Evaluatie.

Het is belangrijk afspraken te maken over de evaluatie binnen het arrangeerproces. De evaluatie dient als input voor het (eventueel) vormgeven van een ander of vervolgarangement.

2. Grenzen aan ondersteuning

Wij streven naar een zo optimaal mogelijke ondersteuning voor iedere leerling. De mogelijkheden zijn daartoe echter niet onuitputtelijk waardoor er grenzen binnen de ondersteuningsmogelijkheden zijn. Dit heeft gevolgen voor de mate en wijze van begeleiden die binnen een groep of binnen school geboden kan worden. De leerkrachten, het kind, de groep en de financiële mogelijkheden zijn bepalend voor grenzen aan de ondersteuningsmogelijkheden. Waar grenzen van ondersteuning bereikt zijn, de ontwikkeling van het kind geen of onvoldoende baat heeft bij de ondersteuning, het hulpaanbod van de school geen effect heeft, de veiligheid van de leerling, leerkracht of groepsgenoten niet gewaarborgd kan worden, moet besloten worden tot het verwijzen van de leerling naar een andere passende setting. De grenzen aan de ondersteuning worden uitgebreid toegelicht in het schoolondersteuningsprofiel van OBS de Arcade.

3. Administratie van de zorg

Leerlingdossier (ESIS)

Het leerlingdossier bevat de volgende gegevens: verslagen van onderzoeken, observaties en gespreksverslagen met ouders en externe instanties, onderwijskundige rapporten, afgewikkelde handelingsplannen en andere vertrouwelijke informatie. Het leerlingdossier wordt beheerd door en is de verantwoordelijkheid van de leerkracht en de intern begeleider. Voor iedere leerling is een papieren en een digitaal dossier. Het streven is om zoveel mogelijk digitaal te bewaren.

Zorgniveaus in ESIS:

1. Geen bijzonderheden.
 - De leerling ontvangt de basisaanpak en het basisaanbod in de klas. Het basisaanbod, dat op een gedifferentieerde manier op drie niveaus wordt aangeboden, is voldoende om de leerling cognitief te laten ontwikkelen. Op het gebied van gedrag en sociaal en emotionele ontwikkeling zijn er geen interventies nodig. Voor wat betreft de concentratie en taakgerichtheid valt het gebruik van een wiebelkussen, koptelefoon, time timer, een rustige werkplek onder de basisaanpak.
2. Aanpassingen aanbod/aanpak.
 - De leerling heeft onvoldoende baat bij het basisaanbod en de basisaanpak, er zijn aanpassingen nodig om de leerling te ondersteunen in de ontwikkeling.
3. Handelingsplan / RT.
 - De leerling heeft ondersteuning buiten of in de klas nodig van de remedial teacher, plusklas begeleider of intern begeleider.
 - De leerling werkt volgens een individueel handelingsplan.
 - Leerlingen die werken met het programma BOUW!
4. Aanvraag expertteam, PPO/AED/Auris/Visio of expertise vanuit SBO de Vlieger.
5. Ondersteuningsteam.
 - Voor de leerlingen die besproken worden in een ondersteuningsteam wordt door de intern begeleider een groeidocument gemaakt.
6. Externe instanties betrokken.
 - Wanneer de leerling begeleidt wordt door anderen, dan vanuit het expertteam, is dit zorgniveau van toepassing. Voorwaarde is dat er voor deze leerling besproken wordt tijdens ondersteuningsteams.
7. Procedure externe plaatsing
 - Dit zorgniveau geldt voor leerlingen die na de route van extra ondersteuningstoewijzing de overstap maken naar een passende onderwijsplek.
- 7A. Overstap naar andere basisschool
- 7B. Overstap naar S(B)O
- 7C. Verwijzing naar Regionale Expertise Centrum

Bij het maken van registraties worden de volgende vijf rollen aangevinkt die toegang geven tot inzage:

- Directie de Arcade-OBS De Arcade (v)
- Groepsleerkracht-stichting Openb. Primair en Spec. Onderwijs Leiden (b)
- Interne begeleider- stichting Openb. Primair en Spec. Onderwijs Leiden (b)
- Supervisor- stichting Openb. Primair en Spec. Onderwijs Leiden (b)
- Toegang dossier- stichting Openb. Primair en Spec. Onderwijs Leiden (b)

Leerlingvolgsysteem

In de groepen 1/2 volgen we de kinderen met het leerlingvolgsysteem Kijk!. OBS de Arcade werkt met ESIS, een leerling administratie- en leerlingzorgprogramma. Om de sociale en de emotionele

ontwikkeling te volgen in de groepen 3 tot en met 8 werken we met het programma Kanvas, dat aansluit bij de kanjertraininglessen in de klas. Kanvas wordt door de leerkrachten twee keer per jaar ingevuld, in januari en juli. De leerlingen van groep 6 t/m 7 worden in januari gevraagd de vragenlijst in te vullen.

Themaplan

In de kleuterklassen wordt er gewerkt met het leerlingvolgsysteem Kijk!. Na het invullen van de leerling registraties worden het groepsrapport en het groepsoverzicht gemaakt. Vanuit het groepsoverzicht wordt er per thema een themaplan gemaakt. Hierin wordt het beredeneerde aanbod beschreven.

Groepsplannen.

De groepen 3 t/m 6 maken een groepsplan technisch lezen in ESIS. De groepen 3 t/m 8 gebruiken het groepsplan rekenen uit de methode Reken Zeker. Voor de overige vakken wordt er een groepsplan gemaakt, indien dit vak als focuspunt voor de groep uit de focusgesprekken tussen de intern begeleider en de leerkracht van de groep komt. In de groepsplannen worden de leerlingen ingedeeld op basis van onderwijsbehoeften (plus, basis of extra) waarop de instructie en verwerking van de leerstof wordt aangepast.

Handelingsplan

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben en die niet binnen het groepsplan geholpen kunnen worden of wanneer voor een bepaald ontwikkelingsgebied (nog) geen groepsplan is, zoals voor 'gedrag' wordt een individueel handelingsplan in ESIS opgesteld door de leerkracht. Dit handelingsplan wordt met ouders en leerling besproken en na zes weken geëvalueerd. Leerlingen die ondersteuning krijgen van de remedial teacher hebben een individueel handelingsplan. Het handelingsplan wordt gemaakt voor een periode van maximaal zes weken en wordt besproken met ouders. Uitzondering op het maken van individuele handelingsplannen zijn de leerlingen uit groep 3 t/m 6 die door de remedial teacher ondersteunt worden op het lezen. Deze ondersteuning, inclusief de evaluatie, wordt opgenomen in het groepsplan technisch lezen dat door de leerkracht wordt geschreven. Wanneer ouders akkoord zijn met de begeleiding buiten de klas en hiervoor het toestemmingsbriefje hebben getekend wordt de begeleiding gestart. Na zes weken wordt, door de leerkracht samen met de remedial teacher, het handelingsplan geëvalueerd en vervolgens afgesloten of gecontinueerd. De remedial teacher maakt de evaluatie voor de leerlingen die zij begeleidt, de leerkracht zet de evaluatie in het handelingsplan. Ouders worden op de hoogte gebracht van de evaluatie d.m.v. een gesprek of een bericht via Schoudercom.

Ontwikkelingsperspectief (OPP)

De IB-er en de leerkracht stellen een ontwikkelingsperspectief op als daar gezien de ontwikkeling reden toe is. De intern begeleider is samen met de leerkracht verantwoordelijk voor het verwerken van de inhoud van het plan. De inhoud van het plan wordt in samenspraak met de ouders en de leerling opgesteld. Het uitgangspunt is: eerst intensiveren (intensievere begeleiding), dan compenseren (hulpmiddelen aanbieden), dan dispensereren (eindoelen bijstellen). Ouders dienen te ondertekenen.

Groeidocument

Vanuit het samenwerkingsverband zijn er afspraken rondom het gebruik van het Groeidocument, bijv. bij de start van een HGD traject. Op onze school wordt er over het algemeen genomen een groeidocument aangemaakt wanneer een leerling in aanmerking komt voor een passende onderwijssetting. Het Groeidocument is een veilige manier om gegevens en vertrouwelijke informatie te verzamelen, bewaren en te delen. Het groeidocument wordt aangemaakt door de intern begeleider. Het Groeidocument kan aangevuld worden door de leerkracht en ouders, de intern begeleider blijft verantwoordelijk voor de inhoud. De mogelijkheid is er om relevante

bestanden en documenten aan het groeidocument toe te voegen. Ook is er de optie om een OPP te maken in het Groeidocument. Alle relevante en actuele informatie is altijd beschikbaar op 1 plek. Het Groeidocument wordt vaak aangemaakt in stap 4, als er een ondersteuningsteam georganiseerd wordt op school.

4. Leer en hulpmiddelen.

Orthotheek

Een orthotheek is een verzameling systematisch geordend onderzoeks- en begeleidingsmiddelen, die gebruikt kan worden bij de speciale leerlingbegeleiding voor kinderen met ontwikkelings-, leer-, en/of gedragsproblemen. De orthotheek kan gebruikt worden in de signaleringfase en kan een hulpmiddel zijn bij de daaropvolgende fasen. De orthotheek biedt diagnostische middelen die ingezet kunnen worden bij nader onderzoek bij geconstateerde problemen. Daarnaast bevat het remediërende materialen voor verschillende vakgebieden en materialen voor (hoog)begaafden. Het beheer en de uiteindelijke verantwoordelijkheid over de orthotheek ligt bij de intern begeleider.

5. De sociale kaart

De sociale kaart is een overzicht van instanties en contacten waar OBS De Arcade mee samenwerkt of aan deelneemt. Het overzicht is bedoeld als werkdocument en wordt jaarlijks aangepast en/of aangevuld. Wij willen benadrukken geen enkele beoordeling over de genoemde instanties te geven. Het gaat hierbij slechts om een overzicht.

Samenwerkingsverband (PPO regio Leiden)

OBS De Arcade is onderdeel van het samenwerkingsverband PPO regio Leiden. Er zijn zowel bijeenkomsten voor de directie (voor beleid ten aanzien van middelen en visie op zorgverbreding, deelneming in schoolgebonden ondersteuningsteam e.d.) als voor de intern begeleider (deelneming in schoolgebonden ondersteuningsteam en IB-netwerkoverleg met verschillende scholen uit de wijk.

Ambulante Educatieve Dienst

De Ambulante Educatieve Dienst Leiden (AED) is het expertisecentrum van het speciaal onderwijs in de regio Leiden en omstreken. De medewerkers van de AED zijn specialisten op het gebied van de ondersteuning aan leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte in het regulier onderwijs. De AED wordt d.m.v. een aanvraag voor het expertteam betrokken bij de ontwikkeling van de school. Indien de school extra ondersteuning nodig heeft voor een groep of een leerling dan kan het expert team ingeschakeld worden. De aanvraag voor expertise in de school gaat via het aanvraagformulier expertteam dat ingevuld wordt door de intern begeleider en de leerkracht en vervolgens wordt gestuurd naar de Adviseur Passend Onderwijs en indien de hulpvraag al helder is naar de desbetreffende ambulante begeleider. Ouders vullen hun eigen hulpvraag in op dit formulier. School en ouders formuleren samen de hulpvraag voor de leerling indien de leerling nog te jong is om dit zelf te formuleren. De intern begeleider en de leerkracht krijgen advies van deze expert na een observatie in de klas. Soms werkt de ambulante begeleider samen met de groep of de leerling.

Ambulant begeleiders OBS de Arcade:

- Cluster 1 Visio: blinde, slechtziende kinderen;
- Cluster 2 Auris: dove, slechthorende kinderen en kinderen met een taal-spraakontwikkelingsstoornis;
- Cluster 3: motorisch gehandicapte, verstandelijk gehandicapte en langdurig zieke kinderen;
- Cluster 4: kinderen met psychische stoornissen en gedragsproblemen.

IB kring ProoLeiden

De intern begeleiders van OBS De Arcade namen deel aan de IB kring van ProoLeiden. In deze kring wordt door de intern begeleiders van de scholen van ProoLeiden kennis gedeeld en scholing gevolgd.

IB kring Professorenwijk

De intern begeleiders van OBS De Arcade nemen deel aan de IB kring Professorenwijk. In deze kring wordt door de intern begeleiders van scholen in de Professorenwijk kennis gedeeld en scholing gevolgd. De kring wordt geleid door de adviseur van PPO.

Het Jeugd en Gezins Team

Deze is de gelijke van de onderwijsspecialist, maar dan voor de jeugd- en gezinskant (opvoeding). Zij geeft consultatie en advies, denkt mee en versterkt professionals in het onderwijs. Zij is gericht op eigen kracht van kinderen, gezinnen en hun (sociale) omgeving, waaronder nadrukkelijk de school. Zij weet 'de weg' in de opvoed- en opgroei-ondersteuning en staat in nauw contact met het achterveld van aanbieders. Zij kan uit de voeten met de op school gebezigde handelingsgerichte werkwijze en terminologie. Ouders kunnen zich aanmelden via de website van het JGT Holland Rijnland, dan krijgen zij een eigen gezinsspecialist toegewezen. Als dit niet lukt, dan kan school dit

organiseren via de vaste contactpersoon van de school. Voorzieningen vanuit het JGT zijn onder andere:

- *KIES (kinderen in echtscheidingssituaties (JGT) vanaf 8 jaar*
- *Faalangst (Kanjertraining / Rots en Water (oudere kind) / Kiezel en Druppel (jonge kind)*

Adviseur Passend Onderwijs

Deze werkt voor en vanuit de visie van het samenwerkingsverband en kent de onderwijsondersteuningsmogelijkheden binnen het samenwerkingsverband. Deze beschikt daarnaast over aanzienlijke kennis van speciale onderwijsbehoeften en heeft de expertise in huis om tijdig voor gespecialiseerde ondersteuningsvragen het team uit te breiden met de juiste specialisten. De rol is die van wegwijzer en architect: zij ondersteunt de school bij het vormgeven en vinden van het juiste arrangement.

De schoollogopediste

De schoollogopediste van Onderwijs Advies voert de logopedische screening bij alle 5- jarigen uit. Ook kan zij door ouders en school worden gevraagd voor advies en het bieden van ondersteuning op het gebied van spraak-taalontwikkeling of het uitvoeren van een logopedische screening.

OnderwijsAdvies

OBS De Arcade werkt nauw samen met o.a. OnderwijsAdvies. Wij doen een beroep op de expertise van Onderwijs Advies Dienst voor het afnemen van diverse onderzoeken en/of ondersteuning van leerlingen.

Jeugdarts en assistente Jeugdgezondheidszorg

De leerlingen van groep 2 worden samen met ouders/ verzorgers uitgenodigd voor een onderzoek bij de jeugdarts en de assistente Jeugdgezondheidszorg. Doel van het onderzoek is om te bespreken hoe de lichamelijke, geestelijke en sociale ontwikkeling van de leerling verlopen. De jeugdarts overlegt, na het bespreken van de bevindingen met de ouders, indien nodig met de leerkracht en/of intern begeleider van de leerling. Ook in groep 7 ontvangen de leerlingen een uitnodiging voor een onderzoek op school. Alleen met toestemming van de ouders worden de voor school belangrijke gegevens (zoals bijvoorbeeld een verminderd gehoor) besproken met de leerkracht en/of intern begeleider.

Externe contacten (o.a.)

- Visser Fysiotherapie (partner in het bieden van motorische begeleiden van individuele leerlingen)
- RT Leiderdorp (begeleiderplusklas groep 1 t/m 5)
- Richard Pellicaan (begeleider plusklas groep 6 t/m 8)
- Mensendieckpraktijk Leiden Centrum (sensomotorische therapie)
- Praktijk Lorentz (partner in het organiseren van onderzoeken)
- Prodeba (externe coaching en begeleiding van individuele leerlingen)
- Inzowijs (externe coaching en begeleiding van individuele leerlingen)
- GGZ instellingen
- Loket passend onderwijs VO (voor het vragen van advies over het PO-VO traject)
- Marijke Schweitz (externe remedial teacher, door ouders ingehuurd)

6. Relevante documenten:

- **Protocol dyslexie groep 1 t/m 8 (nog niet af Manon start gemaakt)**
- **Protocol pestpreventie (moet nog gemaakt worden) (Helga vragen om dit te schrijven)**
- **Protocol leerlingvolgsysteem en toetsen. (moet nog goedgekeurd worden)**
- **Protocol time out, schorsing en verwijdering van leerlingen. (is er maar moet up to date gemaakt worden en gecontroleerd door proo)**
- **Protocol PO-VO (check bij ans voor de laatste versie)**
- **School ondersteuningsprofiel (uit 2011 moet opnieuw geschreven worden, Actie Jan Maarten schooljaar 2018-2019)**
- **Protocol overgang groep 2 naar 3 (Manon doet de laatste aanpassingen en dan klaar)**
- **Protocol Bouw! (nog niet af, actie Marrit, Manon en Sylvia februari 2019)**
- **Kijk! Protocol (weer up to date maken Manon schooljaar 2018-2019)**
- **Protocol kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong (Manon start gemaakt, afmaken schooljaar 2018-2019)**
- **Protocol preventie leesproblemen in groep 1-2 (Manon start gemaakt, afmaken schooljaar 2018-2019_**
- **Protocol versnellen (up to date maken en logo en lezen)**
 - Protocol omgaan met dood en rouw (PROO Leiden)
 - Protocol tegen digitaal pesten (PROO Leiden 2011)
 - Handelingsprotocol kindermishandeling (PROO Leiden)
 - Protocol schoolwisselingen (PROO Leiden)
 - Protocol toelating en verwijdering (Proo Leiden 2010)
 - Protocol meldingsprotocol ongeoorloofd verzuim (Proo Leiden 2010)
 - Protocol zittenblijven (PROO Leiden 2010)
 - Protocol Onderwijsondersteuning zieke leerlingen (PROO Leiden 2010)
 - Richtlijn gezag omgang en info PO (PROO Leiden 2011)
 - Dossiervorming leerlinggegevens (PROO Leiden 2011)
 - Protocol Medisch handelingen (PROO Leiden 2010)
 - Protocol VO advies (OBS de Arcade 2018)
 - Formulier voorbereiding groepsbespreking groep 1 / 2 / 3 November en April

Ontwikkelpunten:

- **Protocol kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong en hoogbegaafde kinderen**
- **Protocol dyscalculie**